

Samen investeren in de Hoeksche Waard

Rapport ondernemersfonds in de Hoeksche Waard

Rob Manders
Lana Krop
Minka Plug

Maart 2026

BLAAUWBERG
strategieontwikkeling & kennistransfer

Inleiding

In de Hoeksche Waard wordt al enige tijd gesproken over de kansen van een Ondernemersfonds. Een eilandbreed fonds vóór en dóór ondernemers. Een fonds waar iedereen naar rato aan meebetaalt. Geen losse potjes meer, niet eindeloos collecteren, geen vrijblijvendheid. Maar gezamenlijk investeren in een krachtig ondernemersklimaat.

Met een fonds kunnen ondernemers samen investeren in die zaken die voor hen belangrijk zijn. Veiligheid, promotie, energie, verduurzaming, parkmanagement, belangenbehartiging. Want alleen ga je snel, maar samen kom je verder.

De Ondernemersvereniging Hoeksche Waard (OHW) heeft Blaauwberg gevraagd een onderzoek uit te voeren. Hierop heeft zich een lokale initiatiefgroep gevormd van ondernemers en vertegenwoordigers. De initiatiefgroep heeft onder begeleiding van Blaauwberg een plan op hoofdlijnen ontworpen. Dit voorstel is in diverse bijeenkomsten getoetst bij enkele tientallen ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijk vastgoed.

In dit rapport treft u het resultaat aan van het gehele proces. Het rapport bevat een beschrijving van het 'hoe, wat en waarom' van een eilandbreed fonds voor de Hoeksche Waard. Er staat vermeld wat de motieven en plannen zijn voor een fonds en hoe het fonds werkt. Daarnaast is een overzicht toegevoegd van de opbrengsten.

Rob Manders, Lana Krop en Minka Plug
Blaauwberg

Initiatiefgroep

Martijn de Rooter (OHW)
Hans Huisman (BIZ Strijen)
Dennis Vingerling (Eendrachtshoeve)
Jasper van Luijk (Newcorp Logistics)
Jochem Brandt (Bosman Water)
Bas Blok (LTO)
Bram de Jong (DHR)
Jan Visser (DHR)
Ad van den Berg (Provincie/PVB)
Dennis Rietveld (gemeente)
Loes Könemann (OHW)

Inhoud

1. Waarom een Ondernemersfonds?
2. Hoe werk het?
3. Wat gaan we doen?

Bijlage: waardeverdeling in de Hoeksche Waard

1 Waarom een ondernemersfonds?

De Hoeksche Waard is een eiland en samengestelde gemeente. De gemeente is in 2019 ontstaan uit een fusie van de gemeenten Oud-Beijerland, Strijen, Cromstrijen, Korendijk en Binnenmaas. En die voorgangers zijn (deels) ook weer het product van een fusie. Wie in de geschiedenisboeken duikt, komt uit op 20 voormalige gemeenten in de Hoeksche Waard. Dat is exemplarisch voor de variëteit van het eiland. De oude dorpsstructuur leeft nog steeds sterk. De bewoners verbinden zich in de eerste plaats met hun dorp. Maar door de status van de Hoeksche Waard als eiland is er toch ook sprake van samenhang en verbinding tussen de dorpen. Er is een gedeelde geschiedenis – die veelal in het teken stond van de strijd tegen het water – er zijn overeenkomende belangen en met enige goede wil kan je spreken van een gezamenlijke toekomst.

In het bedrijfsleven wordt al jaren eilandbreed samengewerkt. Er zijn drie grote collectieven actief die allen voor een achterban werken die verspreid is over het hele eiland. De OHW is actief als vertegenwoordiger van het brede bedrijfsleven: mkb, zakelijk, industrie en ook zzp'ers en starters. De LTO behartigt de belangen van de agrarische sector op het eiland. En de Detailhandelsraad is het koepelverband waar de winkeliers uit de diverse kernen samenwerken.

Die brede samenwerking heeft veel betekend; in veel andere samengestelde gemeenten ontbreekt die samenhang en staan dorpen eerder met de ruggen naar elkaar. De Hoeksche Waard is zo gezien een voorloper in samenwerking van ondernemers. Maar het werk is niet klaar. De ontwikkeling van de streek en de economie gaat verder.

In de gesprekken met ondernemers komen veel motieven naar boven om toe te werken naar een gezamenlijk fonds. We brengen ze hier samen in vier hoofdmotieven.

1. Aanpakken van complexe en grote opgaven. Om te beginnen zijn de opgaven die op ondernemers afkomen van toenemende omvang en complexiteit. Het vergt goede samenwerking en een zeker schaalniveau om die grote uitdagingen het hoofd te bieden. Een actueel voorbeeld is de netcongestie die voor het eiland (en een groot deel van het eiland van Dordt) is afgekondigd. Dit raakt een grote groep bedrijven die verduurzamings- dan wel uitbreidingsplannen hebben. Individueel ben je als ondernemer redelijk onmachtig. Collectief zijn er wel opties. Door het afsluiten van groepscontracten waarbij het net wordt ontlast en bedrijven een kortingspremie daarvoor in de plaats krijgen. Of door het toewerken naar de vorming van energyhubs waarbij energie zoveel mogelijk gezamenlijk wordt opgewekt, opgeslagen en lokaal wordt uitgewisseld. In de polder bij Klaaswaal en Numansdorp worden op initiatief van LTO de kansen onderzocht voor de realisatie van een Smart Energy Hub: het pilotproject Energiepolder. Het ontwikkelen van dit type initiatieven vraagt veel van de spankracht van de bestaande collectieven.

Daarnaast stelt de veranderende bevolkingssamenstelling eisen aan organisatie en professionaliteit. De Hoeksche Waard vergrijsst en het aantal jonge gezinnen neemt af. Dat heeft grote consequenties voor de arbeidsmarkt (is er nog voldoende talent voor de vraag vanuit bedrijven?) en ook voor de detailhandel en de vitaliteit van de kernen. En er zijn daarnaast tal van praktische vraagstukken die op gebiedsniveau spelen: veiligheid, kwaliteit van de openbare ruimte, vergroening, bereikbaarheid, promotie van een gebied, parkeren, leegstandsbestrijding, ruimtelijke vraagstukken, gladheidsbestrijding.

2. Bevorderen van een cultuur van betrokkenheid. De gemeenschappen de Hoeksche Waard zijn hecht en dat geldt ook voor de ondernemersnetwerken. Maar net als in de rest van het land hebben we ook hier te maken met de freerider problematiek: ondernemers die niet meebetalen, maar wel profiteren van collectieve activiteiten. Dat steekt bij de bedrijven die wél meedoen en vermindert de slagkracht van de collectieven. Deze problematiek heeft de ondernemers in diverse deelgebieden gebracht tot de oprichting van een gebiedsfonds op basis van de Wet BIZ. In die gebieden betalen ondernemers verplicht mee aan het collectief, en de ervaringen daarmee zijn positief. Er zijn echter veel gebieden waar de organisatie nu niet van de grond komt. Het opereren via vele kleinere gebiedsfonds heeft zijn beperkingen in termen van slagkracht, gewenste samenhang, stabiliteit en kostenefficiëntie.

Daarnaast gaat het bij collectieve bijdragen niet alleen om geld of diensten. Het fonds biedt ook een middel om bedrijven actief te verbinden met hun directe omgeving. Door deelname ontstaat een cultuur van betrokkenheid, waarbij ondernemers bijdragen aan de leefbaarheid, veiligheid en aantrekkelijkheid van hun eigen bedrijventerrein of kern. De ervaring is dat veel bedrijven wél willen investeren in hun omgeving, maar dat ze hier onvoldoende op worden bevraagd en dat er vaak geen structuur of kader is om dat te doen. Via een ondernemersfonds kan deze betrokkenheid worden gefaciliteerd, waardoor nieuwe bronnen van energie, dynamiek en sociale verbondenheid worden aangeboord.

3. Professionaliseren van de organisatie. We spraken al over de complexiteit van de opgaven. Menig vrijwillig bestuurder ziet geen kans om die serieus beet te pakken gezien beperkte tijd en capaciteit. Het toewerken naar een energyhub bijvoorbeeld vergt een mate van kennis, expertise en inzet die voor een vrijwillig bestuurder bijna onmogelijk is om bij te benen. Een groeiend aantal collectieven in het land laten zich dan ook bijstaan door een professionele kracht. Op de terreinen gaat het dan over een parkmanager die de organisatiegraad verhoogt, beveiligingsplannen maakt en -maatregelen doorvoert, schouwronde organiseert met medewerking van politie/brandweer/gemeente, collectieve pakketten afsluit voor bedrijven om kostenvoordeel te bereiken, parkeer- en bereikbaarheidsvragen aanhangig maakt en verbeteringsuggesties doet, mogelijkheden voor vergroening en klimaatadaptiviteit (wateropvang, tegengaan hittestress) aangeeft en plannen hiervoor uitvoert.

De middenstand werkt vaak met dorps- (of binnenstads-)managers, die plannen realiseren die bijdragen aan de levendigheid en uitstraling van winkel- en centrumgebieden. Denk aan het mede faciliteren van evenementen (Sinterklaas, Pasen, sportwedstrijden, winter- en zomerfestivals), het initiëren van promotieacties, de implementatie van een lokale cadeaukaart, fysieke ingrepen om de aantrekkelijkheid te vergroten (hanging baskets, sfeerverlichting), leegstandsbestrijding, en met de winkeliers een visie ontwikkeld op de toekomst van een gebied. In de Hoeksche Waard komt de last van het organiseren voor een belangrijk deel terecht bij de – vaak al overbelaste – vrijwilligers. Dat beperkt de slagkracht en kan in sommige gevallen het freerider probleem versterken. Want als het collectief niet genoeg kan 'leveren' kan het gebeuren dat steeds meer ondernemers zich eraan gaan onttrekken.

4. Benutten van middelen en kansen voor collectieve impact. Ondernemers staan er niet alleen voor. Er zijn verschillende externe partijen die kennis, uitvoeringskracht en/of budget hebben om mee te investeren op bepaalde thema's. Voor de ondernemers in de Hoeksche Waard biedt de Regiodeal Zuid-Hollandse delta veel kansen. Er ligt investeringsgeld klaar voor plannen die onder meer bijdragen aan:

- de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
- een stabiele energievoorziening via regionale energyhubs;
- betere benutting van bestaande bedrijventerreinen;
- toekomstbestendige landbouw met aandacht voor innovatie, voedselzekerheid, energietransitie, veiligheid en korte ketenverkoop;
- klimaatadaptiviteit van het landschap (denk bv. aan bedrijventerreinen)
- een goede balans tussen landschap, landbouw en toeristische sector;
- een meer evenwichtige bevolkingsopbouw, bv via realisatie van jongerenhuisvesting
- verbeterde (ov-)bereikbaarheid van banen, onderwijs en voorzieningen;
- de bestrijding van ondermijning en bevordering van de veiligheid.

De vaste voorwaarde om aanspraak te maken op budget is zelf cofinanciering aandragen. Natuurlijk zijn de ondernemers hierbij niet alleen aan zet. De gemeente heeft hier bijvoorbeeld ook een rol in. Maar de slagingskans om goed gebruik te maken van de Regio Deal zal aanzienlijk vergroten wanneer de ondernemers zelf collectief geld in kunnen leggen.

En zo liggen er meer kansen. De Provincie heeft subsidiepotten klaar liggen om de vergroening en verduurzaming van bedrijventerreinen mee te realiseren. Netbeheerders hebben een tekort aan personeel om individuele bedrijven met hun noden adequaat te woord te staan maar investeren wel graag in collectieven die iets willen doen met hun energiebehoefte. De politie maakt een speerpunt van de aanpak van ondermijning. Waterschappen zijn ontvankelijk voor goede plannen die ten goede komen aan waterbeheer en -kwaliteit. En private investeerders kunnen bij een goede businesscase tot welkome investeringen worden verleid. Het punt is telkens dat die budgetten pas in beeld komen als er voldaan wordt aan twee eisen: 1. Een vorm van organisatie 2. Inzet van lokale cofinanciering. De ondernemers die hun organisatie het beste voor elkaar hebben trekken aan het langste eind. De andere gebieden hebben het nakijken.

De uitdagingen waar de Hoeksche Waard voor staat zijn te groot geworden om uitsluitend op basis van vrijwilligheid en versnipperde organisatie aan te pakken. Er is behoefte aan een structurele, toekomstbestendige vorm van samenwerking, waarin alle ondernemers bijdragen en waarin voldoende middelen beschikbaar zijn om daadwerkelijk stappen te zetten.

Een ondernemersfonds biedt hiervoor een beproefde oplossing. In circa vijftig gemeenten in Nederland wordt inmiddels gewerkt met een dergelijk fonds. De kern daarvan is eenvoudig: alle eigenaren en gebruikers van niet-woningen dragen via een beperkte opslag op de onroerendezaakbelasting (OZB) bij aan een gezamenlijk fonds. De opbrengst hiervan komt volledig ten goede aan het georganiseerde bedrijfsleven en wordt ingezet voor collectieve doelen. Dan gaat het zowel om het werken aan strategische doelen op eilandbreed niveau als aan zeer concrete gebiedsgerichte investeringen. Voor de Hoeksche Waard betekent dit dat de bestaande samenwerking via OHW, LTO en DHR een robuuste basis krijgt, er in alle gebieden geïnvesteerd kan worden in broodnodige activiteiten en voorzieningen en de nog ongeorganiseerde gebieden een stimulans krijgen om zich te organiseren en aan te haken.

Een belangrijk uitgangspunt is dat middelen terugvloeien naar de gebieden en sectoren waar ze zijn opgebracht. Ondernemers behouden daarmee zelf zeggenschap over de besteding van hun bijdrage, terwijl tegelijkertijd ruimte ontstaat voor eilandbrede samenwerking op thema's die om gezamenlijke aanpak vragen. Denk aan bereikbaarheid, energievraagstukken, arbeidsmarkt, veiligheid of promotie van de regio

Het ondernemersfonds is daarmee geen doel op zich, maar een middel om twee belangrijke doelen te bereiken. In de eerste plaats het vergroten van de organisatiegraad: het stimuleren en versterken van lokale samenwerkingsverbanden, zodat in alle delen van de Hoeksche Waard een gelijkwaardig niveau van organisatie ontstaat. In de tweede plaats het versterken van samenwerking op eilandniveau, waardoor ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid gezamenlijk kunnen werken aan een toekomstbestendige regio.

2 Hoe werkt het?

We schetsen de voorgestelde werking van het fonds in voorliggend hoofdstuk. Dit voorstel is opgebouwd aan de hand van vele gesprekken met de initiatiefgroep en de respons van ondernemers en stakeholders tijdens de diverse bijeenkomsten.

2.1 Opzet en doel Ondernemersfonds

Het Ondernemersfonds Hoeksche Waard is een fonds **voor en door ondernemers**. Het biedt een structurele en toekomstbestendige manier om de samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeente te versterken, en om collectieve belangen effectief te behartigen. Het fonds maakt het mogelijk om zowel strategische eilandbrede uitdagingen aan te pakken als concrete, gebiedsgerichte activiteiten te realiseren. De gemeente blijft hierbij op afstand: zij stuurt niet op de bestedingen of de organisatie van het fonds en voert haar publieke taken zoals toezicht en onderhoud gewoon uit.

Het fonds werkt volgens twee algemene beginselen die bij alle ondernemersfondsen in het land gelden:

- **Non-interventie:** de gemeente stuurt niet op de inhoud van de bestedingen of de wijze van organisatie van het fonds.
- **Non-substitutie:** het fonds vervangt geen publieke taken; er vindt geen afwenteling van gemeentelijke verantwoordelijkheden plaats.

Het fonds heeft drie hoofddoelstellingen:

1. **Vergroten van de organisatiegraad**
Het stimuleren en versterken van lokale samenwerkingsverbanden, zodat in alle delen van de Hoeksche Waard een gelijkwaardig niveau van organisatie ontstaat.
2. **Versterken van samenwerking op eilandniveau**
Het faciliteren van gezamenlijke initiatieven op strategische thema's zoals arbeidsmarkt, energie, bereikbaarheid en regionale promotie, waarbij ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheid samenwerken aan een toekomstbestendige regio.
3. **Investeren in gebieden en voorzieningen**
Het mogelijk maken van concrete activiteiten en voorzieningen die de leefbaarheid, veiligheid en aantrekkelijkheid van bedrijventerreinen, kernen en buitengebied verbeteren. Dit varieert van dagelijkse faciliteiten zoals schoon, heel en veilig tot evenementen en promotieactiviteiten, van gladheidsbestrijding tot Sinterklaas- of zomerfestivals, en van collectieve inkoop tot groenprojecten.

2.2 Financiële basis

Het fonds wordt gevuld via een OZB-opslag voor niet-woningen van € 80 per € 100.000 WOZ-waarde. Deze wordt verdeeld over eigenaren (55%) en gebruikers (45%). Naar verwachting genereert dit circa € 1,8 miljoen per jaar. Daarmee ontstaat een balans tussen een redelijke draaglast voor individuele ondernemers en een substantieel collectief budget waarmee het verschil kan worden gemaakt.

2.3 Organisatie en besluitvorming

Het fonds kent een scheiding tussen **financieel beheer** en **inhoudelijke besluitvorming**. Een stichtingsbestuur ziet toe op een correct en transparant financieel beheer, maar neemt geen beslissingen over projecten of investeringen. Deze besluiten worden genomen binnen de gebieden en via een eilandbreed platform.

2.4 Vier pijlers van besteding

1. Eilandbrede samenwerking (30%)

Een eilandbreed platform, waarin minimaal OHW, LTO en DHR vertegenwoordigd zijn, stuurt de besteding van 30% van het fonds. Het platform kan worden aangevuld met maatschappelijke partners uit onderwijs, zorg, cultuur en sport. Projecten omvatten bijvoorbeeld regionale energiehubs, samenwerking onderwijs–bedrijfsleven, arbeidsmarktinitiatieven en promotie van de regio.

Vanuit dit deel worden ook professionaliseringskosten van het fonds bekostigd: een fondsmanager die de besturen ondersteunt bij uitvoering van plannen, als aanspreekpunt fungeert voor ondernemers en initiatiefnemers begeleidt bij planvorming, en de algemene bestuurskosten en communicatie verzorgt (website, digitale platforms, etc.).

2. Gebieden – bedrijventerreinen (33%)

De bedrijventerreinen vormen één overkoepelend trekkingsrecht. Dit deel wordt ingezet voor collectieve investeringen in professionaliteit en services: schoon, heel en veilig (KVO, veiligheid, gladheidsbestrijding, collectieve inkoop, etc.). Daarnaast beschikt ieder terrein over een eigen budget om specifieke accenten te leggen.

3. Gebieden – kernen (25%)

Iedere kern beschikt over een eigen budget op basis van het trekkingsrechtensysteem. Georganiseerde gebieden kunnen activiteiten vanuit bestaande BIZ-structuren continueren. Voor de nog ongeorganiseerde kernen zet het fonds zich in (samen met DHR) om structuur en organisatie op te zetten, zodat zij kunnen participeren en investeren in lokale activiteiten en voorzieningen.

4. Gebieden – buitengebied (12%)

Voor het buitengebied fungeert LTO als ankerpunt. Ook hier worden de middelen gebruikt voor

collectieve projecten en om de organisatiegraad te verhogen, zodat agrarische ondernemers en gerelateerde functies actief bijdragen aan de leefbaarheid en vitaliteit van hun omgeving.

Opmerking: de omvang van elk gebiedsdeel is gebaseerd op de zakelijke vastgoedwaarde, zodat de bijdrage en het budget evenredig zijn aan de omvang van het niet-woningbezit in elk gebied. In de bijlage is een volledig overzicht te vinden van de budgetten per kern / terrein.

We vatten het samen in één infographic:

3 Wat gaan we doen?

We hebben hiervoor al de aanzetten gegeven wat we willen bereiken met het fonds. In dit hoofdstuk geven we hier meer kleur en geluid bij. We geven voor de vier pijlers van bestedingen een overzicht van de belangrijkste doelstellingen, gewenste bestedingen en de wijze waarop we dit willen gaan bereiken.

3.1 Bedrijventerreinen

Het ondernemersfonds biedt een instrument om de bedrijventerreinen in de Hoeksche Waard structureel te versterken. Doel is zowel de organisatiegraad en samenwerking te vergroten, als concrete voorzieningen en activiteiten te realiseren die bijdragen aan een veilig, aantrekkelijk en toekomstbestendig ondernemersklimaat.

Doelstellingen van het fonds voor bedrijventerreinen

1. Investeren in de toekomstbestendigheid van de terreinen

- Voorkomen van waardevermindering van vastgoed
- Verbeteren van veiligheid, beheer en uitstraling
- Stimuleren van duurzaamheid en energie-initiatieven

2. Stimuleren van samenwerking en organisatiegraad

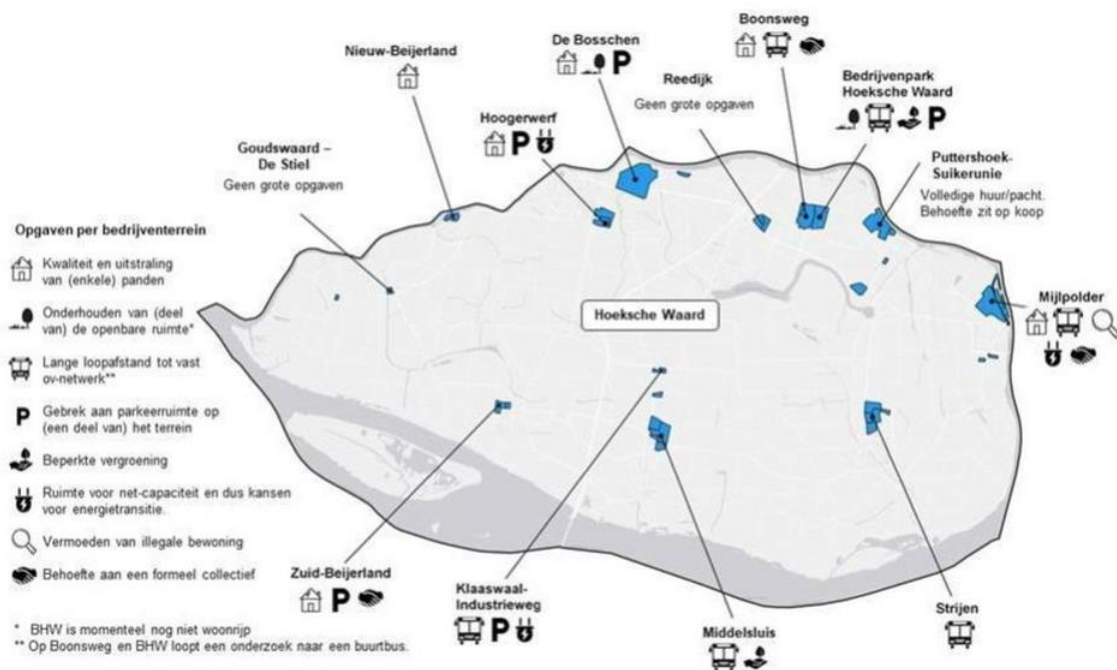
- Ondernemers verbinden en gezamenlijk plannen uitvoeren
- Professionele ondersteuning door parkmanagement en collectieve expertise

3. Investeren in praktische voorzieningen en activiteiten

- Verbetering van terreinkwaliteit: schoon, heel, veilig
- Betrokkenheid van ondernemers bij hun omgeving
- Promotie en activiteiten die het verblijfsklimaat versterken

Gewenste investeringen vanuit het fonds

Over de opgaven voor de bedrijventerreinen is in de Hoeksche Waard al de nodige informatie beschikbaar. In het actieplan bedrijventerreinen Hoeksche Waard is een overzicht te vinden van de strategische opgaven per terrein. De terreinen zijn beoordeeld op de thema's 'ruimte en kwaliteit', bereikbaarheid, veiligheid, organisatie en duurzaamheid. Uit deze inventarisatie komt naar voren dat de meeste terreinen een combinatie heeft van verschillende opgaven. De terreinen zijn over het algemeen erg versteend en hebben weinig groen, het onderhoud van de publieke ruimte laat hier en daar te wensen over, de kwaliteit en uitstraling van (enkele) panden is ondermaats, er is een risico op ondermijnende activiteiten, de ov-bereikbaarheid is zeer matig, parkeren is een dagelijks probleem dossier en de collectiviteit ontbreekt op diverse terreinen. Onderstaande figuur biedt een samenvattend overzicht.

Ondernemers staan uiteraard niet alleen in deze opgaven. De gemeente, politie, vervoersdiensten en andere partijen hebben hierin ook een verantwoordelijkheid. Een goede organisatiegraad en eigen budget is echter een basisvoorwaarde om vorm te kunnen geven aan de private verantwoordelijkheid.

Deze opgaven geven al richting aan de gewenste investeringen vanuit de private kant op de terreinen. Daarnaast maken we gebruik van de gesprekken die in het onderzoek zijn gevoerd met ondernemers gevestigd op de terreinen en de landelijke praktijkervaring met ondernemersfondsen en parkmanagement. Het gaat om een overzicht waar lokaal mee aan de slag kan worden gegaan na positieve besluitvorming over het fonds. Uiteraard is het geen onwrikbare lijst. De ondernemers op de verschillende terreinen zijn volledig vrij om op basis van lokale ambities en wensen hiervan af te wijken.

1. Parkmanagement

- Een vast aanspreekpunt voor alle ondernemers op het terrein.
- Zorgt voor overzicht van onderhoud, beheer en veiligheid van het terrein, signaleert problemen, en ondersteunt de besturen bij uitvoering van projecten.
- Draagt bij aan een professioneel en georganiseerd ondernemersklimaat, waardoor het terrein aantrekkelijk blijft voor huidige en nieuwe bedrijven.

2. KVO-certificaat voor alle terreinen

- Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een gecertificeerde werkvorm om structurele samenwerking van ondernemers, gemeente, politie, brandweer en andere stakeholders te borgen.
- Dit omvat gezamenlijke inspecties, concrete verbeterpunten, preventieve maatregelen en borging van het veiligheidsniveau. Iedere partij wordt aangesproken op haar verantwoordelijkheid. De voortgang van de uitvoering wordt periodiek gemonitord.
- Bedrijven op een kvo-gecertificeerd terrein kunnen tot 15% korting krijgen op diverse verzekeringen (brand, opstal). Terreinen met een certificaat én proactief cameratoezicht krijgen daarbij ook jaarlijks een extra bedrag (tot tienduizenden euro's), als de verhouding tussen de betaalde verzekeringspremie en het uitbetaalde schadebedrag gunstig is.

3. Surveillance en gezamenlijke alarmopvolging

- Samenwerking in toezicht en beveiliging om criminaliteit en vandalisme te voorkomen.
- Snelle opvolging van alarmmeldingen voorkomt schade en verhoogt het veiligheidsgevoel op het terrein.

4. Camerabeveiliging, gekoppeld aan meldkamer

- Camera's die real-time signalen kunnen doorgeven aan de politie meldkamer
- Helpt incidenten sneller te detecteren en op te lossen, en kan bewijs leveren bij misdrijven.
- Daarnaast veel succeservaringen met kenteken camera's bij aan- en afvoerwegen van een terrein, die gekoppeld staan aan de database van het 'verbond voor verzekeraars' met gestolen en vermiste kentekens.
- Samenwerking met de gemeente/politie is randvoorwaardelijk evenals goede protocollen om privacy te waarborgen. Camerabeelden kunnen slechts voor beperkte tijd worden opgeslagen en zijn alleen over te dragen aan politie/justitie bij een rechtsgeldige vordering. Landelijk veel praktijkvoorbeelden waarop Hoeksche Waard kan aanhaken.

5. Investeren in verblijfsklimaat

- Vergroening van het terrein, zoals bomen, plantenbakken, wateropvang, hittestresspreventie.
  - Faciliteren van lunchpauzes en ontmoetingsmomenten (picknickbanken, kleine voorzieningen).
  - Maakt het terrein aantrekkelijker en bevordert een positieve ervaring voor medewerkers, bezoekers en ondernemers zelf.
6. Gladheidsbestrijding
- Collectieve aanpak van gladheid in de winter, bijvoorbeeld door strooiplannen en samenwerking met gemeente.
  - Verhoogt veiligheid voor verkeer en medewerkers, voorkomt ongevallen en schade.
7. Welkomstbord / bewegwijzering
- Verbetering van herkenbaarheid en vindbaarheid van bedrijven op het terrein.
  - Draagt bij aan een professionele uitstraling en versterkt de identiteit van het bedrijventerrein.
8. Verkeersveiligheid en terreingebonden mobiliteitsoplossingen
- Aanpassingen zoals duidelijke routes, parkeeroplossingen, gescheiden voet- en fietsverkeer.
  - Optimaliseert doorstroming, voorkomt ongevallen en ondersteunt duurzame mobiliteit, inclusief ruimte voor langzaam verkeer.
9. Oplossingen voor truckparking
- Ontwikkeling van veilige, toegankelijke parkeerplaatsen voor vrachtwagens.
  - Vermindert verkeersproblemen, voorkomt illegaal parkeren en verhoogt het algemene logistieke gemak voor bedrijven.
10. Collectieve inkoop
- Gezamenlijk inkopen van bijvoorbeeld afvaldiensten, BHV, energie of AED's.
  - Bespaart kosten, verhoogt efficiëntie en zorgt dat alle bedrijven kunnen profiteren van schaalvoordelen.
11. Visievorming op ontwikkeling en toekomstbestendigheid van terrein. Gesprek met gemeente over noodzakelijke ruimtelijke ingrepen en 'groot onderhoud'. Ambities en ideeën van ondernemers in kaart brengen zodat publieke investeringen/werkzaamheden op steun kunnen rekenen van ondernemers. Gezamenlijke planning opmaken bij eventuele tijdelijke afsluitingen van wegen.

Investeringsniveau

In het fonds beschikken de bedrijventerreinen in totaal over een budget van circa € 570.000. In de bijlage is het overzicht opgenomen met de inleg per terrein. Met een fonds wordt het investeringsniveau op de terreinen vergelijkbaar met die in andere fondsgemeenten. Zie de tabel hieronder.

	Aantal hectare bedrijventerrein	Fondsopbrengsten voor terreinen	Fondsopbrengst per hectare
Hoeksche Waard	383 hectare	€ 570.000	€ 1.488
Dordrecht	797 hectare	€ 1.138.000	€ 1.427
Zwijndrecht	219 hectare	€ 311.106	€ 1.420
Ridderkerk	204 hectare	€ 342.000	€ 1.676

De bestaande BIZ-regelingen op de terreinen Hoogerwerf en de Bosschen kunnen met de komst van het fonds vervallen. De inkomsten vanuit het fonds zijn ruimschoots voldoende om de noodzakelijke kosten te dekken. Er is zelfs ruimte voor een extra impuls. De signalen zijn dat dit ook wenselijk is. Zo geeft de BIZ de Bosschen aan dat het huidige budget flinke beperkingen geeft. De basis kan worden gefinancierd maar veel vraagstukken blijven liggen: netcongestie, ov-bereikbaarheid, verkeersveiligheid, aed-kosten. En de bestaande activiteiten verdienen ook wel een kwaliteitsimpuls (camera's, extra vegen, strooien). Bovenal wordt er gezocht naar een methode om het beheer van het terrein te professionaliseren. Op dit moment rusten er te veel verantwoordelijkheden op de schouders van de vrijwillige bestuursleden. Door samen te werken als terreinen is er schaalvoordeel waarmee een grotere investering in parkmanagement kan worden gedragen.

Organisatie

Uit de gesprekken met ondernemers komt een duidelijke richting naar voren voor de organisatie van het trekkingsrecht voor de bedrijventerreinen in de Hoeksche Waard. Daarbij staan twee uitgangspunten centraal: professionaliteit en ruimte voor maatwerk.

In de eerste plaats is er een brede wens om het beheer en de ontwikkeling van de bedrijventerreinen zo professioneel mogelijk te organiseren. Veel vraagstukken – zoals veiligheid, beheer, onderhoud en vergroening – zijn vergelijkbaar tussen de terreinen. Door deze gezamenlijk op te pakken kan een helder en samenhangend aanbod aan services worden ontwikkeld, waar alle terreinen gebruik van maken. Denk aan parkmanagement, beveiliging, gladheidsbestrijding en collectieve inkoop. Een centrale rol is daarbij weggelegd voor een parkmanager: een professionele kracht die verantwoordelijk is voor de uitvoering, het signaleren van knelpunten, het organiseren van samenwerking en het ondersteunen van ondernemers en besturen.

Tegelijkertijd is het van belang dat de verschillen tussen de terreinen tot hun recht blijven komen. Ieder bedrijventerrein heeft een eigen schaal, samenstelling en dynamiek. Daarom bestaat de nadrukkelijke wens om per terrein ruimte te houden voor eigen accenten en prioriteiten.

Voor de lokale organisatie wordt gewerkt met een lichte en passende structuur. Op de grotere terreinen ligt het voor de hand om te werken met een commissie of bestuur van ondernemers, die richting geeft aan de inzet van middelen en de prioriteiten voor het terrein bepaalt. Op kleinere terreinen kan worden volstaan met één of twee ambassadeurs die deze rol vervullen. Deze lokale vertegenwoordigers zorgen voor verbinding met de ondernemers op het terrein, halen signalen op en bepalen gezamenlijk de koers.

De uitvoering ligt nadrukkelijk bij de parkmanager en de nog op te richten parkmanagementorganisatie. Deze organisatie ondersteunt de commissies en ambassadeurs, werkt plannen uit en zorgt voor de praktische realisatie van activiteiten en projecten. Daarmee wordt voorkomen dat de belasting bij individuele ondernemers te groot wordt, terwijl tegelijkertijd de betrokkenheid en sturing vanuit de terreinen behouden blijft.

Met deze combinatie van centrale professionaliteit en lokale zeggenschap ontstaat een werkbare en toekomstbestendige organisatievorm, waarin zowel efficiëntie als maatwerk geborgd zijn.

3.2 Kernen

De uitgangspositie in de kernen is relatief sterk. In meerdere dorpen wordt al gewerkt met een BIZ-constructie, waardoor ervaring is opgedaan met collectieve financiering en samenwerking. Deze bestaande structuren vormen een belangrijke basis voor het fonds. De rol van de Detailhandelsraad Hoeksche Waard (DHR) als overkoepelend platform is hierbij van grote waarde: zij verbindt de verschillende kernen, deelt kennis en ervaring en kan een rol spelen in het verder versterken van de samenwerking.

De uitgangspositie in de kernen is daarbij relatief sterk. In meerdere dorpen wordt al gewerkt met een BIZ-constructie, waardoor ervaring is opgedaan met collectieve financiering en samenwerking. Deze bestaande structuren vormen een belangrijke basis voor het fonds. De rol van de Detailhandelsraad Hoeksche Waard (DHR) als overkoepelend platform is hierbij van grote waarde: zij verbindt de verschillende kernen, deelt kennis en ervaring en kan een rol spelen in het verder versterken van de samenwerking.

Doelstellingen van het fonds voor de kernen

In maart 2026 is namens de Detailhandelsraad de 'Leidraad toekomstbestendige winkelkernen Hoeksche Waard' gepresenteerd. Dit document bevat een mooi overzicht van sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen per centrumgebied en kern. En op beeldende wijze is helder aangegeven waar op korte en op middellange termijn winst te behalen is in de gezamenlijke aanpak. Het document is een handreiking namens de ondernemers aan de gemeente: dit zijn de zaken waar we ons de komende jaren voor willen inzetten...investeert u mee? Het oppakken van de verschillende opgaven vergt een goede samenwerking tussen gemeente en ondernemers, en gezamenlijke investeringen (publiek-

privaat).

Het fonds is een financiële hulpmiddel voor de ondernemers om de private kant van de financiering te organiseren.

Vanuit de bestaande samenwerking kunnen we de volgende doelstellingen afleiden.

1. **Versterken van de vitaliteit van de centra**
  - o Behoud en versterking van het voorzieningenniveau
  - o Tegengaan van leegstand en achteruitgang
  - o Vergroten van de aantrekkelijkheid voor bewoners en bezoekers
2. **Stimuleren van samenwerking en organisatiegraad**
  - o Voortbouwen op bestaande collectieven en deze versterken
  - o Ondernemers, vastgoedeigenaren en andere partijen verbinden
  - o Versterken van de onderlinge samenwerking tussen kernen, mede via de DHR
  - o Gezamenlijk plannen ontwikkelen en uitvoeren
3. **Investeren in activiteiten en voorzieningen**
  - o Versterken van promotie en zichtbaarheid van de kernen
  - o Organiseren van evenementen en publieksactiviteiten
  - o Verbeteren van de uitstraling en beleving van het centrumgebied

Investerings

Deze lijst is opgesteld op basis van gesprekken met de initiatiefgroep en ondernemers, analyses van bestaande BIZ-plannen en relevante landelijke praktijkervaringen. De opsomming geeft een overzicht van categorieën en concrete bestedingsmogelijkheden die het fonds kan ondersteunen in de kernen van de Hoeksche Waard.

1. **Centramanagement / professionele capaciteit**
  - Structurele inzet van een centrummanager voor de kernen
  - Verbinden van ondernemers, bewoners en maatschappelijke organisaties (scholen, zorg, sport, cultuur).
  - Ondersteunen van lokale initiatieven en projecten die meerdere doelgroepen verbinden.
  - Thema's agenderen en bestuursbesluiten uitvoeren.
2. **Uitstraling van de winkelgebieden**
  - Sfeerverlichting, hanging baskets en straatmeubilair.
  - Vergroening van winkelstraten en pleinen (bomen, plantenbakken, groene hoeken).

- Gevel- en pandaanpassingen (kunstprojecten, muurschilderingen), bij voorkeur samen met scholen of culturele instellingen.
- Bewegwijzering en informatievoorziening.

3. **Schoon, Heel en Veilig**

- Implementatie en onderhoud van het KVO-keurmerk (Keurmerk Veilig Ondernemen).
- Aanpak van overlastgevende situaties in samenwerking met gemeente en handhaving.
- Extra verlichting en toezicht op strategische plekken.
- Veiligheidscampagnes gericht op bezoekers, ondernemers en maatschappelijke organisaties (bijv. veilige routes naar scholen of sportclubs).
- Schoonhouden van de openbare ruimte, zoals zwerfafval, in afspraken en samenwerking met de gemeente.
- Onderhoud van straatmeubilair, verlichting en andere voorzieningen om winkelgebieden heel en aantrekkelijk te houden.
- Plaatsen van AED-kasten en organiseren van trainingen voor ondernemers en personeel.

4. **Evenementen en promotie**

- Organisatie van lokale evenementen, markten en seizoensactiviteiten (Sinterklaas, kerst, Pasen, etc.).
- Kleinschalige activiteiten zoals braderieën, straatmuziek en markten.
- Opstellen van een eilandbrede evenementenagenda met afstemming tussen de verschillende kernen.
- Gezamenlijke marketing- en promotiecampagnes voor de kernen.
- Digitale promotie: website, social media, online agenda's en platformen om het aanbod goed raadpleegbaar te maken.
- Ondersteunen van pop-up stores, culturele projecten en tijdelijke initiatieven.
- Mogelijkheid voor maatschappelijke organisaties om hun activiteiten te promoten via de evenementenagenda.
- Vergroten van het bereik van de Cadeaubon Hoeksche Waard door ondernemers en maatschappelijke organisaties actief te laten aanhaken.

5. **Kennis & kunde**

- Workshops en trainingen voor ondernemers en medewerkers van maatschappelijke organisaties (marketing, digitalisering, klantenservice, innovatie).
- Faciliteren van kennisdeling en samenwerking tussen ondernemers en maatschappelijke organisaties.
- Ondersteuning bij ontwikkeling van nieuwe winkelconcepten of service-initiatieven.
- Advies en ondersteuning bij digitale zichtbaarheid van kernen en aanbod (websites, social media, online marketing).

6. **Acties Leidraad**

- Samen met de gemeente uitvoeren van suggesties en actiepunten uit de Leidraad toekomstbestendige winkelkernen Hoeksche Waard.
- Betrekken van maatschappelijke organisaties bij de uitvoering van deze actiepunten.
- Prioriteren van projecten die de toekomstbestendigheid van de kernen versterken.

7. **Leegstandsbestrijding**

- Cosmetisch opfleuren van leegstaande panden met posters, tijdelijke exposities of pop-up stores, in samenwerking met vastgoedeigenaren.
- Eilandbrede inventarisatie van leegstaande panden (pandenbank) om beter in de markt te zetten.
- In gesprek gaan met vastgoedeigenaren en gemeente om urgentie te creëren voor nieuwe invulling van leegstaande panden.
- Maatschappelijke partijen (scholen, culturele instellingen, zorg, sport) betrekken bij tijdelijke invulling van leegstaande panden, bijvoorbeeld voor exposities, workshops of multifunctionele ruimtes.

8. **Maatschappelijke activiteiten**

- Ondersteunen van activiteiten die bijzondere doelgroepen bereiken, zoals ouderen, kinderen of mensen met een beperking.
- Voorbeelden: appeltaartconcerten, presentatie van schoolwerken, buitenschoolse activiteiten, optredens in het centrum.
- Samenwerking met scholen, verzorgingshuizen, zorginstellingen en culturele organisaties om deze activiteiten mogelijk te maken.
- Draagt bij aan betrokkenheid van ondernemers bij hun omgeving en versterkt sociale cohesie in de kern.

Organisatie

Voor de kernen ligt het voor de hand om aan te sluiten bij de bestaande lokale structuren. In de Hoeksche Waard zijn de centrumgebieden over het algemeen al beter georganiseerd dan de meeste bedrijventerreinen. In meerdere kernen is ervaring opgedaan met een verplichte collectieve bijdrage via een BIZ-constructie. Zo zijn er BIZ'en actief in Oud-Beijerland (voorheen via reclamebelasting), Numansdorp, Puttershoek, Strijen, 's-Gravendeel en Zuid-Beijerland. Deze gebieden hebben in de praktijk laten zien wat de meerwaarde is van structurele samenwerking en gezamenlijke financiering.

Het uitgangspunt bij de invoering van het ondernemersfonds is dan ook dat deze bestaande collectiviteit wordt versterkt en niet verzwakt. De ervaringen, structuren en lopende activiteiten in deze kernen vormen een belangrijke basis voor het fonds.

Binnen het fonds beschikt iedere kern over een eigen budget, gebaseerd op de inleg uit het gebied (70% trekkingsrecht). Voor kernen met een bestaande BIZ geldt daarbij als uitgangspunt dat het beschikbare budget minimaal gelijk is aan 120% van het huidige niveau. Deze verhoging houdt verband met het feit dat in de nieuwe situatie een bredere groep bijdraagt aan én profiteert van het collectief, waardoor ook de opgaven en verwachtingen toenemen.

In situaties waarin het trekkingsrecht ontoereikend is om dit niveau te realiseren, wordt het verschil aangevuld vanuit het eilandbrede budget. Daarmee wordt geborgd dat de overgang naar het ondernemersfonds voor alle kernen een verbetering betekent.

Per kern wordt gewerkt met een lokaal bestuur of commissie van ondernemers, die verantwoordelijk is voor de inzet van het budget en het bepalen van de prioriteiten. In de centrumgebieden met een BIZ zijn die besturen er al, de huidige BIZ-besturen. In kernen waar de organisatie nog ontbreekt of beperkt is, vormt het fonds juist een prikkel om tot organisatie te komen. Het beschikbaar komen van een eigen budget maakt het aantrekkelijk om samenwerking op te starten. Het fondsbestuur zal zich, samen met de Detailhandelsraad, actief inzetten om deze organisatiegraad te verhogen. Gezien de beperktere omvang kan in de kleinere kernen ook gewerkt worden met ambassadeurs.

De uitvoering van plannen kan worden ondersteund door centrummanagement, al dan niet gedeeld tussen meerdere kernen. Daarmee wordt voorkomen dat de belasting volledig bij vrijwilligers ligt en ontstaat continuïteit in de uitvoering.

Met deze aanpak ontstaat een structuur waarin lokale betrokkenheid en zeggenschap centraal staan, terwijl tegelijkertijd voldoende ondersteuning en continuïteit wordt georganiseerd om daadwerkelijk stappen te zetten.

3.3 Buitengebied

Het buitengebied van de Hoeksche Waard staat voor een aantal belangrijke maatschappelijke opgaven, zoals benoemd in het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied. Deze opgaven betreffen onder meer natuurontwikkeling, waterbeheer, klimaatadaptatie, stikstof, de duurzame positie van de landbouw en sociaal-maatschappelijke functies.

Daar komen nog de 'reguliere' ondernemersbelangen bij: energie, veiligheid, bereikbaarheid, zichtbaarheid, ruimtelijke ontwikkelingen, verbinding met de lokale omgeving.

Het buitengebied wordt beïnvloed door veel verschillende partijen, zoals gemeente, provincie, Rijk, waterschappen en maatschappelijke organisaties. Vanuit het perspectief van ondernemers vergt dit een zekere mate van organisatie en samenhang, zodat kansen benut worden, de ondernemers zelf in regie blijven over de ontwikkelingen in het gebied en er mét hen in plaats van alleen óver hen wordt besloten.

Vanuit het fonds kunnen de ondernemers strategische projecten oppakken maar zeker ook praktische activiteiten ondersteunen, zoals open boerderijdagen, hap- en traproutes, informatiebordjes of educatieve rondleidingen, waarmee ondernemers hun betrokkenheid bij het buitengebied kunnen tonen en bewoners en bezoekers kunnen informeren.

Doelstellingen

Het fonds richt zich op drie algemene doelstellingen voor het buitengebied:

1. **Professionalisering van de collectiviteit**

Investeren in professionele capaciteit als vast aanspreekpunt, belangenbehartiger, ondersteuner van programma's, verbinder van ondernemers en in kaart brengen subsidiekansen.

2. **Organiseren van activiteiten en investeringen in voorzieningen**

Faciliteren van gezamenlijke projecten, recreatieve activiteiten en voorzieningen die het buitengebied functioneel, veilig en aantrekkelijk maken.

3. **Versterken van organisatie, communicatie en kennisopbouw**

Verbeteren van de coördinatie, kennisdeling en communicatie tussen ondernemers, overheid en maatschappelijke partijen.

Vergroten van het vermogen van het buitengebied om grip te houden op grote ontwikkelingen zoals energietransitie, klimaatmaatregelen en mobiliteitsvraagstukken.

Investerings voor het buitengebied

1. **Buitengebiedmanagement / professionalisering**

- Inzetten van een buitengebiedmanager die als aanspreekpunt voor ondernemers in het buitengebied functioneert.
- Adviseren over en wijzen op subsidie- en stimuleringsmogelijkheden, zoals landelijke, provinciale of gemeentelijke regelingen.
- Signaleren van knelpunten en kansen in het buitengebied richting gemeente en provincie.
- Coördineren van collectieve projecten en initiatieven die meerdere ondernemers en maatschappelijke partijen verbinden.

2. **Energietransitie**

- Ondersteunen van collectieve projecten voor duurzame energie, inclusief deelname aan het bestaande programma Energiepolder Hoeksche Waard.
- Begeleiden van subsidieaanvragen en deelname aan provinciale en landelijke regelingen.
- Stimuleren van innovaties in energie-efficiëntie en verduurzaming van agrarische bedrijven.

3. **Veiligheid en ondermijning**

- Implementatie van het KVO-buitengebied certificaat voor preventie van criminaliteit en ondermijning.
- Bewustwordingscampagnes en preventieve maatregelen voor ondernemers.
- Extra verlichting, alarmsystemen of hekwerk op strategische locaties.
- Plaatsen van AED-kasten en organiseren van trainingen voor ondernemers en personeel.

4. **Recreatie en korte keten**

- Organiseren van open boerderijdagen, rondleidingen en educatieve activiteiten.
- Promoten van korte keten-verkoop (boerderijautomaten), organiseren lokale versmarkten
- Informeren van bewoners en bezoekers over landschap, landbouw en natuurbeheer.
- Samenwerking met scholen, natuur- en cultuurorganisaties voor educatie en recreatie.

5. **Mobiliteit en bereikbaarheid**

- In kaart brengen van knelpunten in bereikbaarheid en verkeersonveilige situaties (smalle wegen, kruispunten, landbouwverkeer).
- Adviseren en coördineren van verbeteringen in samenwerking met gemeente en provincie.

- Tijdelijke of structurele maatregelen ter bevordering van verkeersveiligheid en logistieke efficiency.
- 6. **Collectieve voorzieningen en innovaties**
- Gezamenlijke investeringen in voorzieningen zoals:
  - Was- en spoelplaatsen voor landbouwwerktuigen.
  - Drones voor maaibeheer en bescherming van broedvogels.
  - Precisie landbouwtechnieken en andere innovatieve landbouwmethoden.
  - Collectieve inzameling van landbouwplastic en reststromen.
- Faciliteren van samenwerkingsverbanden voor investeringen die individuele ondernemers niet zelfstandig kunnen dragen.

Organisatie

Om de uitvoering van het fonds en de activiteiten in het buitengebied effectief en transparant te organiseren, wordt voorgesteld een onafhankelijke stichting op te richten. Deze stichting bestaat uit een aantal ondernemers uit het buitengebied, die gezamenlijk richting en beleid bepalen. Het bestuur wordt ondersteund en ontzorgd door een buitengebied manager, die als vast aanspreekpunt fungeert voor de ondernemers, de coördinatie van projecten verzorgt en verbinding legt met gemeenten, provincie en maatschappelijke partners.

Gezien de belangrijke positie van de landbouw in het buitengebied, kan **LTO** een vaste zetel in het bestuur krijgen, zodat de belangen van agrarische ondernemers structureel worden meegenomen. Bij de inrichting van de stichting kan worden gekeken naar soortgelijke werkvormen in andere regio's, zoals in Deurne en Laarbeek, die laten zien dat een onafhankelijke stichting effectief kan functioneren als organisator van collectieve projecten en initiatieven.

De stichting biedt daarmee een duidelijke structuur voor besluitvorming, samenwerking en communicatie en versterkt de positie van ondernemers bij het benutten van kansen in het buitengebied.

Bijlage 1: waardeverdeling de Hoeksche Waard

Opbrengsten

In de onderstaande tabel een overzicht van de geschatte opbrengsten voor de drie grote clusters: terreinen, kernen, buitengebied. De bedragen zijn samengesteld aan de hand van de informatie die we hebben kunnen ontvangen van SVHW. Blaauwberg beschikt niet over een volledig overzicht van de vastgoedwaarden in de Hoeksche Waard waardoor we het met deze algemene schatting moeten doen.

	Opbrengsten
Bedrijventerreinen	€ 570.000
Kernen	€ 559.000
Buitengebied	€ 210.000
Eilandbreed	€ 413.000
Totaal	€ 1.225.000

Hieronder een overzicht van de opbrengst voor vier sectoren in het bijzonder.

	Geschatte inleg in fonds
Landbouw	€ 126.000
Onderwijs	€ 104.000
Zorg	€ 81.000
Sport	€ 57.000
Commercieel / overig	€ 1.382.000
Totaal	€ 1.752.000

Bedrijventerreinen

We geven de opbrengsten van alle 18 bedrijventerreinen. Voor de terreinen Piershil, Rijksstraatweg (tussen Numansdorp en Klaaswaal) en Strijenseweg in 's Gravendeel zijn er te weinig objecten om de opbrengst vast te stellen. De drie terreinen zijn gecombineerd in één verzamelmand.

Opbrengst bij 70% trekkingsrecht	
Oud Beijerland	
De Bosschen	€ 128.000
Hoogerwerf	€ 41.000
Heinenoord	
Bedrijvenpark Hoeksche Waard	€ 92.000
Reedijk	€ 41.000
Sluisendijk	€ 2.500
Puttershoek	
Weverseinde	€ 8.000
Laning	€ 2.500
Maasdam	
Lageweg	€ 13.000
S Gravendeel	
Mijlpolder	€ 56.000
Strijen	
Bonaventura	€ 65.000
Klaaswaal	
Industrieweg	€ 5.000
Numansdorp	
Middelsluis	€ 64.000
Zuid Beijerland	
Terrein Zuid Beijerland	€ 21.000
Goudswaard	

Terrein Goudswaard	€ 5.000
Nieuw Beijerland	
Terrein Nieuw Beijerland	€ 10.000
<i>Terreinen Piershil, Rijkstraatweg en Strijenseweg s Gravendeel</i>	€ 9.000
Totaal	€ 570.000

Kernen

Een overzicht van de opbrengsten per kern.

	Opbrengsten	Opbrengst bij 70% trekkingsrecht	BIZ opbrengsten
Oud Beijerland	€ 253.000		€ 211.000
Numansdorp	€ 58.000		€ 33.000
Puttershoek	€ 49.000		€ 30.000
Strijen	€ 39.000		€ 32.500
's-Gravendeel	€ 38.500		€ 32.000
Klaaswaal	€ 27.000		-
Maasdam	€ 17.000		-
Nieuw Beijerland	€ 13.000		-
Mijnsheerenland	€ 15.000		-
Westmaas	€ 14.000		-
Piershil	€ 8.700		-
Heinenoord	€ 10.000		-
Goudswaard	€ 6.000		-

Zuid Beijerland	€ 10.500		€ 8.500
Totaal	€ 559.000		€ 315.000

Buitengebied

Hieronder worden de deelopbrengsten in het buitengebied weergegeven. Circa 60% van de opbrengsten zijn afkomstig van de landbouw.

	Opbrengst bij 70% trekkingsrecht
Oud Beijerland	€ 27.000
Numansdorp	€ 40.000
Puttershoek	€ 35.000
Strijen	€ 26.000
's-Gravendeel	€ 12.000
Klaaswaal	€ 9.900
Maasdam	€ 5.000
Nieuw Beijerland	€ 5.600
Mijnsheerenland	€ 19.000
Westmaas	€ 5.100
Piershil	€ 4.300
Heinenoord	€ 1.000
Goudswaard	€ 3.700
Zuid Beijerland	€ 13.000
Totaal	€ 210.000

Over Blaauwberg

Blaauwberg is het enige sociologische adviesbureau in Nederland. We doen onderzoek, organiseren lokale leergangen en leveren visies met een ziel. Voor opdrachtgevers in het publieke domein en daar net buiten.

We zijn veelal actief op lokaal en regionaal niveau. Klanten komen naar ons wanneer ze op zoek zijn naar nieuwe inzichten, de nodige energie en realisatiekracht. We plaatsen hun vraagstellingen altijd in de context. De motieven van spelers begrijpen, lokale omstandigheden, voldoende geschiedenis en economie erbij halen. Feiten en cijfers zijn belangrijk, maar altijd met een verhaal, duiding en/ of visie.

Een rapport is vaak het eindproduct. Maar het gaat altijd hand in hand met actie: kennisoverdracht, keuzes, een organisatie inrichten, een werkend ontwerp achterlaten. Papier moet gaan 'leven'. We weten veel over de lokale economie, zijn goed thuis in het sociaal- en veiligheidsdomein en zijn gedreven bouwers aan de 'civil society'. En aan samenwerking van de overheid met die civil society.

Opdrachtgevers vragen ons voor:

- **Leergangen** over stedelijke en regionale sociaal-economische ontwikkeling
- **Onderzoek** naar haalbaarheid, **voorstellen** voor implementatie en **evaluaties en doorontwikkeling** van Ondernemersfondsen
- **Gebiedsprofielen**
- **Economische visies**
- Onderzoek en advies over **armoedebestrijding** in de context van gebiedsontwikkeling, wijk economie, onderwijs en ondernemerschap

Een aparte tak binnen Blaauwberg is **zorg en veiligheid**. We werken aan het **verbeteren van samenwerking** tussen netwerkpartners en het begeleiden van platforms en **lerende netwerken** op het gebied van huiselijk geweld, kindermishandeling en de zorg voor verwarde personen.

Benieuwd naar wat ons drijft, onze opinies en wat ons bezig houdt? Vind inspiratie en verdieping op de website en in onze nieuwsbrief **Blaauwdruk**.

www.blaauwberg.nl

BLAAUWBERG
strategieontwikkeling & kennistransfer